

Korce

První zmínky o osadě Korce (Kortschen) sahají dle Friedricha Bernaua až do roku 1266, kdy je zmíněn Chirniko de Korech a v roce 1295 Beneš de Korech. Bernau dále píše, že roku 1399 prodala Kunhuta z Cetna ves Korce Naskovi z Vyskře. Před rokem 1415 je zaznamenána ves Korce jako součást věna Anny, manželky Jindřicha řečeného Berka, které bylo z Jablonného přeneseno na hrad Housku. V roce 1432 prodal jeho syn Jindřich Housku s celým panstvím, ke kterému náležela ves Korčí s horou, a i později sdílely Korce osud společně s hradem Houska. Když v září roku 1602 kupoval Václav starší Berka z Dubé od Bohunky Kelblové Osinalice, účastníkem jednání byl i Ditrich z Šenu (patrně Křenova) a v Korčí. Roku 1615 prodala Bohunka Kelblová Berkovi celé Housecké panství, mimo jiné také ves Korčí s krčmou vejsadní. Roku 1629 je zaznamenán spor dvou sousedů ve vsi Korčí – Jan Matouch a Šebestian Zimmerhackel se přeli o meze.

Housecké panství se po bitvě na Bílé hoře dostalo do vlastnictví Albrechta z Valdštejna. Po řádění švédských vojsk na počátku 40. let 17. století bylo v Korcích z 11 usedlostí 6 pustých a 1 spálená. Vesnice se těžce vzpamatovávala, ještě o deset let později je zde zapsáno 5 sedláků, dva grunty pusté a 3 chalupníci. Na Housce se vystřídalo několik pánů, například hraběnka z Canossy, či hrabě z Althanu, za kterého se vzbouřili místní sedláci, poté se Houska dostala do majetku Kounicům. Podle sčítání v roce 1832 bylo v Korcích 28 domů a škola a žilo tu 192 obyvatel.

Korcům i širokému okolí dominuje ostrý kužel Koreckého vrchu (465 m n.m.). Za napoleonských válek (1813) se v Korcích utábořil haličský pluk „Kottulinsky“ a vrch mu sloužil jako pozorovatelná.

V roce 1838 vytesal korecký kameník Louša (Lausch) 14 zastavení Křížové cesty, vedoucí na vrchol kopce, kde byl vztyčen kříž spolu se sochami Panny Marie, sv. Jana a Máří Magdaleny. O 30 let později byl dřevěný kříž nahrazen železným na kamenném podstavci. Vše bylo po II. světové válce zničeno. V osadě je několik kapliček, vedle brány u zbořeného (památkově chráněného) statku čp. 21, z něhož zbyl jen cenný roubený výměnek čp. 37 – dnes již také památkově chráněný - stojí kaplička sv. Floriána. Za hasičskou zbrojnicí se zvoničkou je kaplička sv. Jana Nepomuckého. Při cestě do Doks (přes Tachov) stojí kaplička sv. Prokopa. Mimo to bývaly v Korcích dva kříže. U domu čp. 20, kde před II. světovou válkou byl velký hostinec U lípy (Gasthaus Zur Linde), stál kříž na kamenném podstavci s obrázkem sv. Prokopa z roku 1844. Druhý kříž, velký dřevěný, stál při vjezdu do vsi směrem od Ždírcce, byl postaven roku 1878 na místě staršího. Při cestě z Dubé stávala boží muka s kopíí Panny Marie Montserratské. Ani kříže ani boží muka se nedochovaly.

Školní vyučování probíhalo v Korcích od roku 1778, děti učil vysloužilý voják Jan Jiří Luniak nejdřív v obecní pastoušce, nakonec Luniak vyučoval ve vlastní chalupě čp. 28. Tento dům však dnes už neexistuje. První školní budova byla postavena v roce 1807, byla to roubená stavba na zděné podezdívce čp. 8 v záhybu silnice na Doksy. Počátkem 70. let 20. století vznikla iniciativa, že cenná stavba, která překážela provozu na silnici, bude rozebrána a postavena na jiné parcele. K tomu ale bohužel nedošlo a stavba byla demolována. Novější, dodnes dochovaná školní budova čp. 30 pochází z doby kolem roku 1890. Vyučování v Korcích bylo zrušeno v roce 1965, kdy počet žáků poklesl pod 10. Krychlová jednopatrová stavba v klasicistním slohu slouží nyní jako obytný dům.

Korce měly vždy nouzi o vodu, jediná studna na úpatí Koreckého vrchu, která zásobovala obec vodou, byla zasvěcena sv. Prokopovi. Každoročně 4. července na

svátek sv. Prokopa se konaly poutě z Bořejovského kostela a byl svěcen zdroj vody. Potřebu vody pro chov dobytka se snažily jednotlivé usedlosti krýt z nádrží u domů. Bernau zaznamenává dvě nádrže obecní a 11 soukromých. Roku 1838 bylo vybudováno nové dřevěné vodovodní potrubí ze studny, náhradou za staré, ale ani to nedostačovalo. V polovině 40. let 18. století byla postavena velká dřevěná nádrž na vodu, v roce 1865 pak byla vyžděna. V roce 1936 byl zřízen částečný vodovod, ale teprve roku 1953 se započalo se stavbou vyhovujícího vodovodu pro celou obec – dokončen byl po osmi letech. Od roku 1977 se voda čerpá z vrtu. Nedostatek vody v Korcích znamenal velké škody při požárech, kterých obec zažila mnoho. Proto také velmi brzy vybudovala hasičskou zbrojnicí. Zaznamenám je oheň, který vypukl 1. května 1681, při kterém shořely dvě usedlosti a dvě chalupy. Další požáry řádily v letech 1735, 1757, 1832, 1840, 1877, 1880. V letech 1833 a 1868 byly zaznamenány také velké vichřice, které způsobily značné škody.